

บรรณานุกรม

จะอ่อน หาระบุตร. "การศึกษาความสัมพันธ์ของคำกริยา 2 คำที่เรียงกันในประโยคภาษาไทย." "

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

นิตยา กาญจนะวรรณ. "คำกริยาสังกรรมในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนก

วิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. พิมพ์ครั้งที่ 16. พระนคร : ราชบัณฑิตยสถาน, 2522.

พ. นววรรณ. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์สตรีสารจำกัด, 2520.

วิจิณตน์ ภาณุพงศ์. โครงสร้างภาษาไทย : ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. ภาษาและภาษาคำสั่ง กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย-

ธรรมศาสตร์, 2524.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. "คำบุพบทในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชา

มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพฑูย์. บาลี-สันสกฤตที่สัมพันธ์กับภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,

2517.

สุรีย์ พันเจริญ. "คำกริยาอาการในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชา

มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

เสฐียรพงษ์ ปุณณวณิช, พระมหา. คู่มือเรียนภาษาบาลีด้วยตนเอง. นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี :

บริการธุรกิจการพิมพ์, 2515.

อุดม วโรตม์ลิขิตดิถี. ภาษาคำสั่งเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

2519.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

Blake, Frank R. "A Semantic Analysis of Case." In Language Monograph,
No. 7, pp. 34-49. Edited by J. T. Hartfield and W. Leopold.
Baltimore : Waverly Press, 1930.

Chafe, Wallace L. Meaning and the Structure of Language. Chicago and
London : University of Chicago Press, 1970.

Chomsky, Noam. Aspects of the Theory of Syntax. Cambridge : The
M.I.T. Press, 1965.

Cook, Walter A. "Case Grammar as a Deep Structure in Tagmemic
Analysis." In Languages and Linguistics : Working Papers,
No. 2, pp. 1-9. Edited by Richard J. O'Brien. Washington,
D.C. : Georgetown University Press, 1971.

_____ "Case Grammar : From Roles to Rules." In Languages and
Linguistics : Working Papers, No. 1, pp. 14-29. Edited by
Richard J. O'Brien. Washington, D. C. : Georgetown University
Press, 1970.

_____ "Improvements in Case Grammar 1970." In Languages and
Linguistics : Working Papers, No. 2, pp. 10-22. Edited by
Richard J. O'Brien. Washington, D. C. : Georgetown University
Press, 1971.

_____ "A Set of Postulates for Case Grammar Analysis." In
Languages and Linguistics : Working Papers, No. 4, pp. 35-49.
Edited by Richard J. O'Brien. Washington, D.C. : Georgetown
University Press, 1971.

Fillmore, Charles J. "The Case for Case." In Universals in Linguistic

Theory, pp. 1-88. Edited by Emmon Bach and Robert T. Harms.

New York : Holt, Rinehart and Winston, 1968.

"Lexical Entries for Verbs." Foundations of Language

4(November 1968) : 373-393.

"Some Problems for Case Grammar." Paper presented at the

1971 Georgetown Roundtable on Linguistics, Georgetown University,

11 March 1971.

"Types of Lexical Information." in Semantics, pp. 370-392.

Edited by Danny D. Steinberg and Leon A. Jakobovits. London :

Cambridge University Press, 1971.

Fries, Charles Carpenter. The Structure of English. Michigan :

Longman, 1951.

Kanchana Sindhavananda. "The Verbs in Modern Thai." Ph.D. dissertation,

University of Georgetown, 1969.

Longacre, R. E. An Anatomy of Speech Notions. Lisse : The Peter De

Ridder Press, 1976.

Nilsen, L. F., and Nilsen, A. P. Semantic Theory. Massachusetts :

Newbury House Publishers, 1975.

Pongsri Lekawatana. "Verb Phrases in Thai : A Study in Deep-Case

Relationships." Ph.D. dissertation, University of Michigan,

1970.

Pranee Kullavanijaya. "Transitive Verbs in Thai." Ph.D. dissertation,

University of Hawaii, 1974.

Udom Warotamasikkkhadit. Thai Syntax : An Outline. Paris : The Hague,

1972.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำกริยาอาการที่คำเนกออกเป็นชนิดย่อยต่าง ๆ

1. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ กก]

ตัวอย่าง

ผู้พลร้องไห้

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 21 คำคือ

กบดาน	กระแอม	กั้งโศก
ฮัน	ครวญคราง	คำราม
จาม	ดิ้น	นอน
นั่ง	อึม	ย่น
ร้องไห้	สะอื้น	หวีด
นอน	หมอบ	หายใจ
หวาด	อาเสียน	ไอ
ห่อหุ้ม		

2. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ กก (จร)]

ตัวอย่าง

วิชัยศึก

วิชัยศึกจากพระ

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 1 คำคือ

ศึก

3. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ กก (จร) (จม)]

ตัวอย่าง

น้องกลาน

น้องคลานจากห้องนอน

น้องคลานถึงห้องน้ำ

น้องคลานจากห้องนอนถึงห้องน้ำ

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 13 คำคือ

กระโจน	กระโดด	คลาน
จ้ำ	เดิน	ทะยาน
บิน	ไป	แผ่น
มา	ย่อง	เลื้อย
วิ่ง		

4. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [มป]

ตัวอย่าง

ทิพย์อ้างว้าง

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 23 คำคือ

กระสับกระส่าย	กระอักกระอ่วน	เก้อ
ง่วง	งัวเจียว	ท้อ
ทอดถอย	ทรมทรมาย	พะว้าพะวัง
เพสียง	เขิน	ร่อน
เค้รำ	สดชื่น	สบาย
หงุดหงิด	หนาว	เหงา
เหนื่อย	อ่อนเพลีย	อ้างว้าง
อีตอัด	จุ่น	

5. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [ลภ]

ตัวอย่าง

ถนนหาภิรมย์รยะ

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 229 คำคือ

กรอ	กร่อย	กระจัดกระจาย
กระจาย	กระจุย	กระสับกระส่าง
กระต้างกระเตื้อง	กระเพื่อม	กลม
กาง	เรเร	เกรียม
เกา	แก	แกร็น
ขัน	ขม	ขยัน
ขริบ	ขรุขระ	ขี้ขลาด
ขาด	ขาว	ขี้ดีด
ขี้เหร่	ขุ่น	เข้มแข็ง
เขี้ยว	แข็งแรง	คม
คล่องแคล่ว	คลี่คลาย	คับ
คับแคบ	คุ่มดีคุ่มร้าย	เค็ม
แคบ	แคล้วคล่อง	จวด
จ่อ	จ่อแจ	จ่อนแจ่น
จอม	จาม	จ๋วย
เจียบ	แจ่ม	จน
จ่องหอง	จอด	จืด
จุ่มจุ่ม	จลลวด	เจย
เฉยเมย	เฉอะแฉะ	เสื่อย
เฉะ	ขัด	ชัก
ช้า	เชื่อง	ช้า
ช้ารอด	ชุ่น	ชับเซา
ชึม	ช้อ	ช้อสตัย
ชุ่มชุ่ม	ชုပ်	ตบ
คล่องแคล่ว	คลี่คลาย	คบ
คุ่มดีคุ่มร้าย	คุ่มดีคุ่มร้าย	เค็ม

ดำ	ดิบ	ดี
ดื้อ	เด็ดเดี่ยว	เด่น
เด็ด	ตรง	ตลก
ตลบตะแลง	ตะกละ	ตะปุมตะป่า
ตะลึง	ตั้น	ตาย
ตึง	ตั้น	เตี้ย
แตก	โต	ถล่ม
เถลไถล	ทรวด	ทะลึ่ง
ทะล้น	ทะเยอทะยาน	ทื่อ
น่าเกลียด	น่ารัก	นึ้ม
นุ่ม	เนา	บริสุทธิ์
บาง	บาน	บุบ
บูด	เบา	แบน
ปรวนแปร	ป่วย	ปิด
เปรี้ยว	เปรี้ยว	เปิด
เป็น	เปื่อย	เปลี้ย
โปรง	ผอม	ผิด
ผู้	เผ็ด	ผาด
พร่อง	พยัค	พอง
พ้ง	เพราะ	เพอเจ้อ
แพง	พ้ง	ฟู
มอด	มีด	ย้วย
ยับ	ยาก	ยุ่ง
ยุบ	ยุย	เย็น
แย้ม	เยอหยิ่ง	ร้าย

ร้อน	รอบคอบ	ระเปิด
ร้าย	ร้าย	เรียบ
โรย	ลง	ลม
ล้ม	ละลาย	สิ้น
ลูกลี้ลูกลน	ลุย	เลว
เตะ	เสินเสื่อ	เสียว
โหล่ง	โหล	โหลเล
ว่องไว	ว่าง	วาย
วูวาม	ส่กปรก	ส่งบ
ลัด	ลัดขึ้น	ส่บาย
ล้วย	ล่ลบ	ล่ว่าง
ล่ดุ้ง	ล่เคื่อน	ล่อาด
ล่เอ๊ก	ล่ัน	ล่ก
ลู่ภาพ	ลู่รู่ยลู่ร่าย	ล่ีย
ลู่คำญ	ลู่	ล่กลม
หงอย	หด	หนาว
หย่อน	หยาบ	ห่ียง
หลวม	หลุกหลิก	หวาน
หอบ	หอม	หัก
เหนียว	เหม็น	เหลว
เหลวไหล	เหลิง	เหลือ
เหี่ยว	แห้ง	แห้งแล้ง
แหลม	ใหญ่	ใหม่
ไหว	อบอ้าว	อบอู่่น
อรรอย	อ้วน	อวบ

อ่อนโยน

อ่อนหวาน

อ่อนแอ

อีตอาด

จุ่น

จู้ย่าย

โอ้อเอ้

6. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ สก (จร)]

ตัวอย่าง

รองเท้าหายรองเท้าหายจากตุ้

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 3 คำคือ

โผล่

หาย

พื้

7. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ สก (จร) (จม)]

ตัวอย่าง

ใบไม้ร่วงใบไม้ร่วงจากกิ่งใบไม้ร่วงสู่สนามใบไม้ร่วงจากกิ่งสู่สนาม

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 14 คำคือ

กระดอน

กระเด็น

เขยื้อน

เคลื่อน

เต็ง

ตก

ทะยาน

พลุ่ง

ย้อย

ร่วง

ลอย

ลาม

แล่น

ไหล

8. คำกริยาอาการที่ปรากฏในกรอบการกแบบ + [___ สล. (ปม)]

ตัวอย่าง

กระเป่าหนัก

กระเป่าหนักประมาณ 10 กิโล

คำกริยาอาการชนิดนี้มี 6 คำคือ

กว้าง

ยาว

ลึก

สูง

หนัก

หนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเพ็ญแข วงษ์ศิริ เกิดที่อำเภอปากพะอั้ง จังหวัดนครศรีธรรมราช สำเร็จ
การศึกษาปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ
พ.ศ. 2513 บัณฑิตรับราชการสังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
วิทยาลัยครูยะลา กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย